

ምትእኸኻብ ጽቡቕ፡ ዕላማኡ ግን ንጹር ኣይኮነን፡

ካብቶም ዘይቱ ብዙሓት ኤርትራዊ ባህላዊ ክብርታት ሓደ፡ ብዘኾነ ኣጋጣሚ ምስ ዝተላለኹሎ ሰብ ወይ ዝተላለኹሎም ሰባት ርክብካ ክቕጽል ክዓሙቕ ዝድርኽ ልባውን ምቕሉልን ኣቀራረባ ምዝውታርዮ። ነዚ ኣወንታዊ ባህላዊ ክብር ከይሃስስ ምቁር ኮይኑ፡ ካብ ወለዶ ናብ ወለዶ እናተሰጋገሮ ክቕጽል ዝገብሮ ድማ ብፍላይ ኣብ ገጠራት ስድራ ቤት ወይ ጎረቤት ምስ ጎረቤት ኣብ ዝተፈላለዩ ዓውደ ስራሓት ተዋፊሮም ዝወግሉ ሰባት ድሕሪ ድራር፡ ቅድሚ ድቃስ ኣብ ዘሎ እዋን ከካብ ገዛኡም ውጽእ ኢሎም ኣብ ገበላኡም ጥቃ ጥሪቶም ተኣኻኻቦም ብመልክዕ ዋሃ እከለን እከልን ዝተባህሉ ነበሩ፡ ከምዚ ድማ በሉ ገበሩ እናበሉ ዝለዋወጥዎ ያታዊ ውግዕን ዛንታንዮ። ዕላል ጸወታ መተዓብይቲ መማህርቲ መሳርሕቲ ብርግጽ ካብ ኣእምሮኻ ብቐሊል ዘይሕከኽ ብዙሕ ተዘክሮታት ዘለዎ፡ ብዛዕባ ሓደ ነገር ክትዘራረብ ክትነቅፍ ኮነ ከተመገብ ከይተሰኻኸፍካ ከይተጠራጠርካ ክትብሎ ትደሊ ክትብል እምነት ፈጠሩ ዘተባብዕ ኤርትራዊ ባህላዊ ጸጋዮ።

ኣጋጣሚ ኮይኑ ዝበዝሕ ታሪኽን ተመክሮን ኤርትራውያን ብፍላይ ኣብ ኣሃገርና ዘመናዊ ፖለቲካዊ ንጥፊታት ካብ ዝተጀመረሉ ወቕቲ፡ ምስ እምቢ ኣይጸዓድን ንመግዛእቲ፡ ፖለቲካዊ ዕጥቃዊ ሃገራዊ ሓርበኛዊ ቃልሲ ዝተኣሳሰር ብምዃኑ፡ እቲ ሌላ ዕላል ጸወታ፡ ተረኽቦታትን ተዘክሮታትን ካብቲ ኣብ ሰላማዊ ማሕበራዊ ህይወት ዝጥረ ዝምድና፡ መተዓብይቲ መማህርቲ መሳርሕቲ ፍልይ ዝበለ ምቕረት ኣለዎ። ስለምንታይሲ እቲ ሓባራዊ መግዛእታዊ ጭቆና ዘንቀሎ፡ ሓባራዊ ናይ እምቢታ መቐጻጸኦ ዝኣከቦሞ ህዝባውን ሃገራውን ሓርነታዊ ደሞክራሲያዊ መሰል ዝጠልብ፡ ፖለቲካውን ዕጥቃውን ቃልሲ ዝተኸፈለ ዋጋ ካብ ኩሉ ዝኸበረ ስለዝኾነ። ኤርትራውያን ኣብዚ ብመንጽር ግዜ ዝነውሑ፡ ብምረቱ ንትዕግስቲ፡ ኣቕሊ ወዲ ሰብ ዝፈተ ሃገራዊ ሓርበኛዊ ቃልሲ ዘመዝገብዎ ጀግንነት ሕድሕድ ብቐረባ ክፋለጡ ዓቢ ዕድል ፈጠሩዮ። መን መን ምዃኑ ውሽጣዊ ባህሪ፡ ትብዓት ተወፋይነቲ ኣብ መዘናግዒ ስፖርታዊ ሜዳ፣ ወጋሕ ትበል ለይቲ፡ ሳዕስዒትን እንዳ መስተን ዘይኮነ፡ ኣብ ከም ዓውደ ኩናትን ቤት ማእሰርትን ዝበሉ ፈተንቲ መድረኻት ዝፈጠርዎ ሌላ ዕድመ ልክዕ ዝርሳዕ ኣይኮነን።

እዚ ኣብ ፈታኒ ሃገራዊ ፖለቲካዊ መድረኽ ዝተፈጥረ ዝምድና፡ ብኩለንተንኡ ካብቲ ብተራ ማሕበራዊ ዝምድና ዝተፈጥረ ዕርክነት ፍልይ ዕሙቕ ትርር ዝበለ ምትእስሳር ክህልዎ ኣቐዲምካ ከም ቅቡል ክትወስዶ ዘይግመት ኣይኮነን። ብሓቂ ፖለቲካዊ ገድላዊ ተመክሮ መሰረት ጌርካ ዝግበር ምትእኸኻብ ተራ ማሕበር ክስቶ ክትበሃል፡ ተራኸብካ ተኣኪብካ ይዝከራካዶ እናተበሃሃልካ ሕሉፍ ውዕሎታት ትዝክረሉ ጥራሕ ክኸውን ኣይግባእን። ካብኡ ዝዘለል ኣብ ከመይነት ፖለቲካ ምሕደራ ሃገር፡ ብራእይ ብስትራቴጂን ስልትን ዝሃረብ ዘዛርብ ክኸውን ኢኻ ሃንቀው ትብል። ኣብ ሓደ ወቕቲ ብምቢታ፡ ብሕራነ፡ ብሓዊ ተፈቲኖም ዝሓለፉ ናይ ፖለቲካ ሰባት፡ ዝገብርዎ ምትእኸኻብ ዝምስርትዎ ማሕበር ንህልውን መጻእን ሃገራዊ ፖለቲካዊ ኩነታትን መፍትሒኡን ኣብ ግምት ዘእተወ ዝተነጸረ ስነ-ሓሳብ ዘለዎ ክኸውን ሓደ ፖለቲካዊ እንዶ ዘለዎ ሰብ ወግዓዊ መግለጺኡም ወይ ኣዋጅም ከየንበበ ዝበጽሖ ግምታዊ መደምደምታዮ። ምኽንያቱ ኩሉ ገድልን ተጋዳላይን በዓል ቅኑዕ ራእይ ናይ ገዛእ ርእሱ ዝተነጸረ ፖለቲካዊ መንነት ዘለዎዮ ንምባልኻ ዘይከኣል እንተኾነ፡ ሓፈሻዊ ክግመት ዝከኣል ግን ካብ ተራ ማሕበራዊ ምትእስሳር ዝተፈልየ ክኸውን ምጽባይ ባህርያዊዮ።

ኣብዚ ኣንፈተ ሃገራዊ ፖለቲካና ተዛቢዑ፡ ከጻልነትና ከም ጥሙር ህዝብን ልኡላውነት ሃገርን በኣረኣእያ ኮነ ብተግባር ኣብ ሓደጋ ወዲቑ፡ ስኽፍታ ለባማት ኣብ ዝለዓለ ጥርዙ በጺሕሉ ኣብ ዘሎ ወቕቲ፡ ብገለ ገዳይም ተጋድልቲ ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራን ህዝባዊ ግንባር ሓርነት ኤርትራ ዝግበር ምትእኸኻብ ክትርእ እንከለኻን ምስቲ ክኸውን ኢልካ ከም ባህሪያዊ ግድነት ዝወስድካዮ ዝላተም ኮይኑ ትረኽቦ። ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ኮነ ህዝባዊ ግንባር ሓርነት ኤርትራ ብቐንዱ ብስእነት ቅኑዕ ብቐዕ ቀላሲ ፖለቲካዊ መሪሕነት ክልተ ዝኾና፡ ኣብ ታሪኽ ብረታዊ ቃልሲ ህዝቢ ኤርትራ ነናተን ዘሕብን ሃገራዊ ሓርበኛዊ ጀግንነታዊ ተመክሮ ዘለወን ሃገራውያን ውድባትዮን። ዘሕብን ታሪኽን ተመክሮን ጥራሕ ዘይኮነ ብፍላይ ክሳብቲ ብኣካላዊ ሰዓራይነት ህዝባዊ ግንባር ሓርነት ኤርትራ ዝተዛዘመ ደማዊ ኩናት ሕድሕድ 80-81ን ብደረጃታት ዝፈላለ፡ ኣብ ውድቀት ሃገራዊ ፖለቲካዊ ኤርትራ ነናተን ዘይደሞክራሲያዊ ኣሉታዊ ታሪኽ ዘመዝገባ ሃገራውያን ውድባትዮን። ካብ ደማዊ ኩናት ሕድሕድ 1980-81 ክሳብ 1991፡ ኣብ መንጎ ናይ ተሓኤ ስም

ዝሓዛ፡ ግን ከአ ዝተበታተና ተሓኔታትን ኣብቲ ደማዊ ኩናት ላዕለዋይ ኢድ ሓዙ ዝወጽኦ ዘይደሞክራሲያው ሃገራዊ ውድብ ህዝባዊ ግንባርን ብደረጃታት ዘይኮነ፡ በረኣእያ ብዓይነት ፍልልይ ተነጻሩዮ።

ብዝኾነ ኣብቲ ቀንዲ ናይ ሎሚ ዛዕባና ከነተኩር፡ ቅድም ክብል ምትእኽኻብ ገዳይም ተጋደልቲ ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ዝብል ጸውዒት ይግበር፡ ርክብ ድማ ይካየድ ነይሩ። ኣብዚ ቀረባ ከኣ ምትእኽኻብ ነበራት ኣባላት ህዝባዊ ግንባር ሓርነት ኤርትራ ዝብል ጸውዒት ክቐርብ ሰሚዕና። ናይ ክልቲኦም ነበራት ተጋደልቲ ወይ ኣባላት ብብቲ ዝጸንሖም ሌላ ገይሮም ንተኣኻኽብ ምባሎም ከም መሰረታዊ ጌጋ ወይ ነውሪ ዝውሰድ ኣይኮነን። ንምንታይ ዕላማ ዝብል ሕቶ ከልዕል ክግምገም ሃናጺ ርእይቶ ክቐርቡሉ ግን ኣብ ቦታኡዮ። ከም ሃገር ኣብ ፖለቲካዊ ደንበርበር ኣቲና፡ ከም ሓሳብ ህዝባዊ ደሞክራሲያዊ ኣረኣእያ ዓጢቑ፡ ኣብ ህዝቢ ኣትዮ ብተግባር ዝሰርሕን ዘሰርሕን ፖለቲካዊ መሪሕነት ተሳኢኑ፤ ፖለቲካዊ ውድባትን ሰልፍታትን ድማዕ ዘይብሉ ብዓቕን በዚሓን ኣብ ዝሕመዮሉ፣ ሓድሽ ወለደና ተስፋ ቆሪጹ ከም ደቂ ዛግራ ኣብ ዝብተነሉ፣ ኣብ መንጎ ሓይልታት ደሞክራሲያዊ ለውጢ ናይ ሓድነት ቃልስን ቅልጡፍ ምትእኽኻብ ኣብ ዝጥለበሉ ዘሎ ወቕቲ፡ ኣብ ሓደ መድረኽ ብሓባር ዝነበርና ንተኣኻኽብ ማለት እንታይ ማለትዮ። ማሕበራዊ ዝምድና ንምድልዳል ወይስ ተመክሮኻ መሰረት ዝገበረ ፖለቲካዊ ውዳብ ንምፍጣር?

ንኣብነት ኣባላት ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ፡ ዝተነጻረ ፖለቲካዊ ተልእኾ ዘይብሉ ኣብ ሓደ መድረኽ ብሓደ ስለ ዝነበርና ማእከሉ ዝገበረ ፖለቲካ ምትእኽኻብ ክገብሩ እንተፈቲናም፡ ህዝቢ ካብኣቶም ከምኡ ዓይነት ኣካይዳ ትጽቢት ከምዘይገብር፡ ነቲ ብሓዊ ዝተፈተነ ተመክሮኦም ብኣሉታ ከም ዝጸልግን ክግንዘቡ ይግባእ። ምትእኽኻብ ኣባላት ህዝባዊ ግንባር ሓርነት ኤርትራውን ከምኡ። ኣብ ሓደ ዝተናወሐ ነጻነታዊ ቃልሲ ዝዋሰኑ ዝነበሩ ነባራት ተጋደልቲ ትርጉም ዘለዎ ካብ ዝሓመቐ ናብ ዝሓሸ መድረኽ ዘሰጋገር ፖለቲካዊ ውዳብ ምበር፡ ህዝቢ ከም ህዝቢ ኣብ ዓሚቕ ቅልውላው እናሃለወ፡ ኣብ ሓደ እዋን ብሓደ ስለ ዝነበርና ተዘክሮና ነሓድሰሉ ምትእኽኻብ ወይ ማሕበር ንግበር ክብሉ ትጽቢት ኣይግበርን። ይንኣስ ይዕበ ናይ ፖለቲካን ወተሃደራውን ተመክሮ ስለ ዘለዎም፡ ዝገብርዎ ምትእኽኻብ ካብ ፖለቲካዊ ደብረኽረኽ ዝደሓኑ፡ ንጸውዒት ህዝቢ ኣወንታዊ ምላሽ ዝህብ ፖለቲካዊ ኣንፈቱ ዝተነጻረ ኣረኣእያን ስጥመት ዘለዎ ውደባን ክኸውን ይግባእ።

ኣብ ዝሓለፈ ቀረባ እዋን ነባራት ተጋደልቲ ህዝባዊ ግንባር ኣብ ዓዲ እንግሊዝ ዝገበርዎ ምትእኽኻብ፡ ከም መግለጺ ምትእኽኻብዎም ዘመሓላለፍዎ መልእኽትን ፖለቲካዊ ምጻኑጻ ርዱእ እንተኾነ ናይ ኣረኣእያ ንጹርነት ግን የብሉን። መጀመርያ ካብ ፖለቲካዊ ኣረኣእያ ወጻኢ፡ ነባራት ተጋደልቲ ህዝባዊ ግንባር ሓርነት ኤርትራ ዝብል ምትእኽኻብ ክግበር ንምንታይ ተደልዩ? ካልኣይን ዝዓበዩን ከኣ ኣብ ክንዲ ጸረ-ህዝቢ ስርዓት ከም ስርዓት ንምውጋድ፡ ንኢሳያስ ኣፈወርቂ ካብ ስልጣን ንምውጋድ ማለት እንታይዮ ፖለቲካዊ ትርጉሙ? ጠለብ ህዝቢ መሰረታዊ ፖለቲካዊ ለውጢ ክመጽእን ወናኒ ፖለቲካዊ ስልጣኑ ክኸውንንዮ። ምትእኽኻብ ነበራት ተጋደልቲ ህዝባዊ ግንባር ዓዲ እንግሊዝ ግን ብመሰረት ኣብቲ ናይ 50 ሰባት ኣስማት ዝሓዘ ኣብ መርበብ ኢንተርኔት ዝዘርግሑዎ መልእኽቶም ኣስፊረሞ ዘለው፡ ምልጋስ ኢሳያስ ምበር ምውጋድ ስርዓት ዕላማ ከም ዘለዎም ኣየርእን።

እቲ ፍልልይ ፖለቲካዊ ኣረኣእያ እንተዘይኮይኑን ሓደ ሰብ ኢሳያስ ኣፈወርቂ ኣሊኻ፡ ጸረ-ህዝቢ መንግስታዊ ጉጅለ ከም ዘለዎ ክቐጽል እንተተደልዩ ዝቐለለን ዝሓጸረን ፍታሕ፡ ብወግዒ ዘይኮነ ብምስጢር መንግስታዊ ዕልዋ ምግባርዮ። ምክኒያቱ ሓደ ሰብ ንምውጋድ 27 ዓመትን ልዕሊኡን ዝኸይድ ህዝባዊ ሓርነታዊ ቃልሲ ዝጠልብ ኣይኮነን። ስለዚ ብኣብ ሓደ መድረኽ ብሓደ ዝነበርና ዝግበር ምትእኽኻብ ኮነ፡ ስርዓት ገዲፍካ ሓደ ሰብ ንምውጋድ ዝካየድ ንጥፈታት፡ ብመንጽር ፖለቲካ ኤርትራ ዝጠልቦ ዘሎ መድሓኒት ዘኸይድ ስለ ዘይኮነ፡ ግቡእ ኣቐልቦ ተሞሂብዎ እንተዝእረም። ካልኣት ብተመሳሳሊ ገይሮምን ይገብሩ ኣለውን ዝበሃል ዘሎ ምትእኽኻባትውን ከምኡ ፍሉጥ ከይተገደዙን መሊኦም ፖለቲካዊ ኣንፈቶም ከየጥፍኡን እንታይ ይብሉን ናበይ ይኸዱ ኣለውን ክሪኡ እንተዝኸእሉ ነቲ ነካይዶ ዘለና ቃልሲ ሓጋዚ ምኾነ።

ብሓልዮት ደሞክራሲያዊ ግንባር ሓድነት ኤርትራ ዝፍኖ፡ ድምጺ ሰላምን ደሞክራሲን ኤርትራ 19-10-2018

